

PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN SPOLEČNOSTI CHEMTURA EUROPE PRO OŠETŘENÍ ŘEPKY A MÁKU PRO ROK 2015

Products for plant protection from Chemtura Europe for the treatment of oilseed rape and poppy for year 2015

Bořivoj LHOTSKÝ

Chemtura Europe Ltd.

Summary: Chemtura Europe offers treatment for winter oilseed rape and poppy: regulator and stimulator Route, special plant stimulator Sipton, surfactant Silwet Star, graminicide Pantera QT, insecticide Sumi Alpha 5 EW and to reduce losses ElastiQ Ultra.

Keywords: winter oilseed rape, poppy, regulation, stimulation, wetting agent, graminicide, insecticide, reduce losses

Souhrn: Společnost Chemtura Europe nabízí pro ošetření řepky ozimé a máku setého: regulátor a stimulátor Route, speciální rostlinný stimulátor Sipton, smáčedlo Silwet Star, graminicid Pantera QT, insekticid Sumi Alpha 5 EW a pro omezení ztrát ElastiQ Ultra.

Klíčová slova: řepka ozimá, mák setý, regulace, stimulace, smáčedlo, graminicid, insekticid, omezení ztrát

Route – regulátor a stimulátor pro podzimní i jarní aplikaci

Zajisté budete souhlasit s tím, že silné, odolné a zdravé rostliny jsou základním předpokladem úspěšného přezimování. Jedním ze základních agrotechnických opatření v pěstování řepky ozimé je podzimní regulace porostů. Cílem tohoto ošetření je příprava rostlin na přezimování – podpora rozvoje mohutného kořenového systému, zvýšení mrazuvzdornosti a zajištění kompaktního vzrostného vrcholu.

Tato regulace se často provádí pomocí triazolových fungicidů, což však doprovází i některé negativní důsledky. Ačkoli jsou používány ve snížené dávce, než je registrovaná, dochází velmi často vlivem poměrně silné morforegulace ke stresování mladých rostlinek. Tento stres se projevuje i barevnými změnami (typické například pro metconazole). I když tento stres později odezní, při souhře nepříznivých okolností se může negativně projevit na stavu porostu v následujícím roce.

Často se v souvislosti s používáním fungicidů zdůrazňuje účinek proti fomové hnilobě. Vzhledem ke snížené dávce fungicidů oproti té registrované však je fungicidní účinnost jen omezená, nehledě k tomu, že podzimní infekce fomou zpravidla nemá hospodářský význam. Navíc fungicidy v tomto použití jsou často na hranici anebo dokonce pod hranicí jejich fungicidní účinnosti. Pro regulaci se však doporučuje dávka, která odpovídá polovině až třetině dávky registrované. Při registraci přípravku na ochranu rostlin je třeba prokázat, že dávka snížená o 30 % již nedosahuje požadované účinnosti. Tím se má dosáhnout toho, aby registrovaná dávka byla jednak dostatečně účinná, ale současně aby nezatěžovala životní prostředí a především pak nezvyšovala tlak na rozvoj rezistence. Snížená dávka fungicidu tedy sice nezvyšuje tlak na životní prostředí, ale

výrazně zvyšuje tlak na selekci rezistentních kmenů houbových patogenů. Otázkou pak je samotná fungicidní účinnost. Takovéto použití fungicidů může být navíc posuzováno jako porušení zákona.

Již v roce 2009 byla v Evropské Unii přijata Směrnice č. 2009/12/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů. Na základě této směrnice pak dnem 1. ledna 2014 vstoupila v platnost Vyhláška č. 205/2012 Sb. o obecných zásadách integrované ochrany rostlin. Podle ní se pesticidy mají používat pouze v nezbytném rozsahu a s přihlédnutím k tomu, aby se nezvyšovalo riziko vzniku rezistence škodlivých organismů k přípravkům. Výše uvedený příklad je tedy v rozporu s těmito požadavky.

Nadměrnému používání pesticidů se lze v tomto případě vyhnout použitím Route – hnojiva ES s morforegulačním působením. Ošetření Route® v dávce 0,8 l/ha v období od 2 do 6 pravých listů je velmi šetrné a nezpůsobuje rostlinám žádný stres. Nadzemní hmota sice na první pohled vypadá mohutnější, avšak kořenový krček ošetřených rostlin je silnější a kořeny jsou lépe rozvinuté, Vegetační vrchol přitom zůstává přisedlý a je dobře chráněn před mrazem.

Route® díky patentově chráněné ZC Technology™ pozitivně ovlivňuje růst a vývoj rostlin a přináší tyto výhody:

- odolnost proti stresu a suchu
- mohutnější kořenový systém
- větší počet založených pupenů
- odolnost proti přerůstání vzrostného vrcholu
- vyšší počet zdravých listů po přezimování
- rychlejší regenerace na jaře
- lepší příjem vody a živin - více zásobních látek

Route lze velice dobře kombinovat v tank-mixu i s postemergentními herbicidy či insekticidy. Při společné aplikaci Route s postemergentními herbicidy se zvyšuje účinnost herbicidního ošetření a zároveň Route snižuje eventuální fytoxicitu herbicidu. Tato kombinace se velice osvědčila při postemergentní aplikaci herbicidů v máku.

I když Route u řepky nachází uplatnění nejčastěji na podzim, velmi se osvědčila i jarní aplikace. Jejím účelem je regenerace rostlin po přezimování. V tomto případě se Route aplikuje co nejdříve na jaře. Route napomůže nastartovat metabolismus rostliny a zefektivní příjem živin podaných regeneračním hnojením.

Siapton – pro zvýšení aktivity klíčových enzymatických systémů

Siapton je speciální rostlinný stimulant obsahující hydrolyzované aminokyseliny, které stimulují rostliny k lepšímu využití živin a současně chrání rostliny před stresem. Siapton aktivuje přirozené obranné mechanismy rostlin ještě před vznikem stresu a tím jim pomáhá lépe se s ním vypořádat. To znamená, že za stresových podmínek indukuje přirozenou obrannou reakci rostlin. Tímto snižuje ztráty na výnosu za stresových podmínek a umožní rostlině překlenout kritické vývojové fáze (tj. kvetení a/nebo nasazování plodů). Siapton však velmi dobře působí i za normálních podmínek, kdy v rostlinách indukuje tvorbu aminokyselin a tím celkově zlepšuje příjem a

metabolismus živin čímž zvyšuje jak kvalitu, tak i množství produkce.

U řepky se foliární aplikace provádí nejčastěji před začátkem kvetení v dávce 1,5 l/ha. Doporučují se 2-(4) aplikace v intervalu 10-15 dní. U máku se aplikuje poprvé ve fázi 4-6 listů 1,5 l/ha, dále další aplikace v intervalu 15 dnů. Vhodné je načasování aplikace před stresem, anebo ihned poté, kdy fyziologické a ekologické podmínky dovolí rostlinám obnovení vývoje. Siapton je mísitelný s většinou pravidelně používaných kapalných hnojiv a s cheláty. Je kompatibilní s většinou běžně používaných chemikálií, s výjimkou minerálních olejů a sirnatých přípravků a mědi.

Silwet Star – nezastupitelný specialista mezi smáčedly

Smáčedla řady Silwet Star byla zavedena na náš trh jako první svého druhu již v roce 2002. V současné době je Silwet Star špičkou mezi smáčedly. Používá se pro zlepšení smáčivosti přípravků na ochranu rostlin. Přidáním Silwetu Star do postřikové jichy se naprosto jedinečným způsobem snižuje povrchové napětí postřikové kapaliny a tím se výrazně zlepšuje rozptýlení a ulpění přípravků na povrchu rostlin. Dochází k dokonalé distribuci účinné látky pesticidu a po zaschnutí k ochraně proti výparu a dešti. V poslední době se klade stále větší důraz na bezpečné používání pesticidů, přičemž velmi negativní úlohu sehrává úlet (drift) postřikové kapaliny. Úletem se tak pesticid dostává mimo ošetřovanou plochu a může snadno zasáhnout necílové kultury, vodní plochy či lidská obydlí, nehledě k tomu že se snižuje množství účinné látky na ošetřované ploše se všemi důsledky - tedy možné snížení účinku a tím i možnost vzniku rezistence cílových organismů. Silwet Star významně redukuje úlet postřikové kapaliny (tzv. protiúletový nebo též antidrift efekt), a to i

bez použití speciálních protiúletových trysek či jiných nákladných systémů omezující tento jev.

Z ekonomického pohledu je pak velice zajímavé i snížení aplikované dávky vody na hektar. Zpravidla lze u polních aplikací doporučit snížení objemu postřikové kapaliny na polovinu oproti běžně používanému objemu, přičemž kvalita ošetření je minimálně stejná, avšak ve většině případů lepší, než postřik bez Silwetu Star a s vyšším objemem vody. Využití v řepce a máku je možné již při aplikaci s půdními herbicidy. Zvláště za sucha se herbicidní účinnost díky Silwetu Star zvyšuje tím, že se na povrchu půdy vytvoří rovnoměrný herbicidní film. Naopak při nadměrných srážkách Silwet Star omezuje pohyb účinné látky herbicidu do půdního profilu klíčícího osiva a následně vzcházející rostliny nemají "vybělené" části listů. Doporučená dávka vody je i v tomto případě nižší, a to 250 l/ha. Při aplikaci s fungicidy a insekticidy je doporučená dávka vody v řepce i máku 150 – 200 l vody/ha. Obvyklá dávka Silwetu Star je 0,1 l/ha, což představuje náklad cca 100,- Kč.

Pantera QT – spolehlivý graminicid proti výdrolu i pýru

Graminacid Pantera 40 EC si od doby uvedení na trh získal širokou základnu spokojených uživatelů. Je to především díky jeho vynikající účinnosti za všech aplikačních podmínek a vysoké selektivitě ke kulturním plodinám. V nejbližší době očekáváme registraci inovované formulace s příznivějšími toxikologickými parametry a zachovanou účinností.

Registrovaná dávka na výdrol obilovin je 0,7 - 1,0 l/ha. Nižší hranici dávkování doporučujeme ve fázi 1 až 2 listů výdrolu. Od tří listů doporučujeme 1 l/ha.

Dávka na jednoleté trávy je 1 - 1,5 l/ha, přičemž množství účinné látky aplikované na jeden hektar je důležité zvláště v nepříznivých podmínkách. Je také důležité správně zohlednit druh plevelných trav a jejich růstovou fázi. Na pýr plazivý se používá dávka 2,25 l/ha.

Doporučená dávka vody je 200 - 300 l/ha, dešť jednu hodinu po aplikaci nesnižuje účinnost přípravku. Optimální teplota pro působení je nad 10 °C. Při teplotách 5 - 10 °C se herbicidní efekt snižuje, pouze se poněkud zpomalí rychlost barevných změn.

Sumi Alpha 5 EW – osvědčený insekticid s dlouhotrvajícím účinkem

Sumi Alpha 5 EW obsahuje účinnou látku esfenvalerate. Jedná se o insekticidní přípravek ve formě emulze typu olej-voda určený k ochraně řepky a obilovin proti savým a žravým škůdcům. Jeho účinná látka je fotostabilnější než jiné insekticidy tohoto typu, takže působí dlouhodoběji. Esfenvalerát je v rostlinách nesystemický s částečně translaminárním účinkem. Působí jako žaludeční jed proti savým a žravým škůdcům na všechny vývojové stádia. V závislosti na průběhu počasí jsou rostliny chráněny 14-28 dní po aplikaci.

Esfenvalerát má ze všech podobných látek nejnižší toxicitu pro včely i pro další prospěšný

hmyz. Má velmi dobrý repelentní účinek. Přípravek není klasifikován pro včely.

Ošetření proti stonkovým krytonoscům se provádí po prvním výskytu dospělců anebo objevení se prvních příznaků na listech, a to zpravidla koncem března až začátkem dubna v dávce 0,1 l/ha. Ošetření je účinné i proti prvním náletům blýskáčka řepkového. Proti blýskáčku řepkovému se ošetřuje v období od začátku prodlužovacího růstu až do začátku kvetení v dávce 0,15 l/ha. Proti krytonosci šešulovému a bejlmorce kapustové se ošetření provádí v době plného náletu škůdců, a to od fáze žlutých pupat až do konce plného květu dávkou 0,2 l/ha.

Elastiq Ultra – omezení ztrát při sklizni

V posledních letech mají výkupní ceny řepkového semene vzrůstající tendenci. Intenzivní ochrana se v porostech řepky provádí po celou dobu vegetace. Důležité je i období dozrávání a vhodná příprava porostů na sklizeň. Zpravidla se jedná o aplikaci pomocných prostředků k omezení ztrát před sklizní výdrol, popřípadě srovnávání dozrávání. K omezení ztrát před sklizní je vhodné aplikovat nový Elastiq Ultra. U nadějných vyrovnaných porostů se ošetření provádí v době, kdy jsou šešule ještě pružné a lze je ohnout do tvaru písmene U nebo V aniž by došlo k jejich prasknutí. Pro tento zásah

volíme aplikační dávku 0,8 – 1 l/ha Elastiqu Ultra. Porosty nevyrovnané, případně druhotně zaplevelené ošetřujeme Elastiqem Ultra ve snížené dávce 0,5 l/ha v kombinaci s glyfosáty. Elastiq Ultra obsahuje více účinné látky, a tím je dosaženo ještě dokonalejšího lepícího efektu. Elastiq Ultra má pozitivní vliv na pozvolné a vyrovnané dozrávání. Elastiq Ultra obsahuje navíc žlutozelené barvivo, které ošetřenou plochu barevně odliší, takže obsluha postřikovače se při práci v porostu mnohem lépe orientuje a nedochází tak k nepřesnostem v aplikaci.

Kontaktní adresa

Ing. Bořivoj Lhotský, CSc., Chemtura Europe Ltd., Poradenský servis: 777 763 312 – 15,
e-mail: Borivoj.Lhotsky@agripharcropsolutions.com